

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף רוח וחברה
הפיקוח על הוראת מדעי החברה

הנחיות לעבודת חקר במדעי החברה בנושא צ'כיה במסגרת פרויקט "צמח"

מבנה העבודה		קריטריונים מפורטים
מבוא		<ul style="list-style-type: none"> הצגה כללית של תחום הדעת ושל חשיבותו, ושל התופעות הספציפיות הנחקרות (ב"תחום הדעת" אין הכוונה לדיסציפלינה כגון "פסיכולוגיה" אלא לעולם תוכן כגון "דימוי עצמי") (1 נק') הצגה של שאלת החקר. (1 נק') הצגה של השערת החקר. (1 נק') הצגת ראשי הפרקים המרכזיים של הרקע התיאורטי, תוך התייחסות למשתנים בחקר (1 נק') הצגת כלי החקר (שאלון/ ניסוי/ניתוח תוכן) (1 נק')
רקע תיאורטי		<ul style="list-style-type: none"> סקירה תיאורטית של כל אחד מהמשתנים, הכוללת הגדרה נומינלית, תיאוריות/מחקרים/מושגים מתחום הדעת ונתונים אמפיריים רלוונטיים ממחקרים עדכניים. (3 נק' * 2 פרקים) פרק מקשר בין המשתנים (מחקר ו/או תיאוריה ו/או רעיונות תיאורטיים) (3 נק') פסקת סיום קצרה בכל פרק הסוקרת את הרעיונות המרכזיים שהופיעו בפרק. (1 נק' * 3 פרקים) שילוב של לפחות שני מקורות ביבליוגרפיים בכל פרק. (1 נק' * 3 פרקים) שימוש באסטרטגיה של מיזוג טקסטים בכל אחד מפרקי הסקירה התיאורטית. (1 נק' * 3 פרקים)
הצגת החקר	6	<ul style="list-style-type: none"> הצגת שאלת החקר (1 נק') הצגת השערת החקר (1 נק') הצגת המשתנים: הגדרה נומינלית (2 * 1 נק') ואופרטיבית (2 * 1 נק') לכל אחד מן המשתנים.
מבוא לחלק המעשי	13	<ul style="list-style-type: none"> ציון כלי החקר באמצעותו נעשה איסוף הנתונים (1 נק') והנימוק לבחירתו (1 נק'). תיאור כלי החקר: איזה משתנה או מרכיב של משתנה נבדק בכל פריט (או קבוצת פריטים) (כולל פירוט שאלות הפוכות ואופן קידודן, במידה ויש) (3 נק') השאלות/היגדים המופיעים בכלי החקר רלוונטיים ומנוסחים בבהירות. (3 נק') תיאור אופן חישוב ציונו של הנבדק בכל משתנה (2*2), וכיצד מחולקים הנבדקים על-פי ציוניהם (טווח הציונים). (1 נק')
מדגם	3	<ul style="list-style-type: none"> הצגת המדגם – אוכלוסיית המחקר (מספר הנבדקים ואופן דגימתם, שיוכם לקבוצות המחקר, מאפיינים רלוונטיים (גיל, מין וכיו"ב).
מהלך החקר	8	<ul style="list-style-type: none"> תיאור: היכן נעשה החקר (1 נק'), מתי (1 נק'), כמה זמן זה לקח (1 נק') (וכמה פעמים), האם נעשה לבד או בקבוצה (1 נק'), מה הוסבר לנבדקים (1 נק'), כיצד נשמרו פרטיותם וזכותם להפסקת השתתפות (1 נק') הצגת המדדים הסטטיסטיים (ממוצע, שכיח, התפלגות) בהם נעשה שימוש (לפחות שניים) (2 נק')
ממצאים	14	<ul style="list-style-type: none"> הצגת הממצאים עבור המשתנה התלוי בכללותו. (2 נק') הצגת הממצאים למקבצי פריטים המודדים יחדיו משתנה, או הגדרה אופרטיבית שלו.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף רוח וחברה
הפיקוח על הוראת מדעי החברה

<p>(2 נק') (הצגת הממצאים לכל הגדרה אופרטיבית בנפרד במידה וישנה יותר מהגדרה אופרטיבית אחת, אם כי אין הכרח שתהיה יותר מהגדרה אופרטיבית אחת)</p> <ul style="list-style-type: none"> • הצגת כל ממצא (פרטני/כללי) בשלוש צורות שונות: טבלה, גרף, הסבר מילולי. (3 נק') • ההסבר המילולי מתייחס למגמות מרכזיות / מיוחדות / בולטות / שעולות מהטבלה והגרף. (1 נק') • בטבלאות מוצגים לפחות שני מדדים סטטיסטיים. (1 נק') • הנתונים בגרף מוצגים באחוזים וע"פ הכללים. (1 נק') • התאמת סוג הגרף לסוג המשתנה. (2 נק') • לכל גרף ולכל טבלה – כותרת ומספור. (2 נק') 		
<ul style="list-style-type: none"> • הדיון בנוי במבנה לוגי של טיעון: טענה + נימוקים. (2 נק') • הדיון נפתח בטענה המציגה את השערת החקר כפי שנוסחה בראשית העבודה. (1 נק') • הצגה לוגית של הנימוקים (מסוג הסבר ו/או ראייה) המאששים ו/או המפריכים את הטענה. (4 נק') • קישור בין נימוקי ההסבר והראיות מהחלק התיאורטי (כולל הפניה ביבליוגרפית) לבין נימוקי הראיה מחקר השדה. (2 נק') • הסבר התוצאות (מדוע ההשערה אוששה/הופרכה), כולל ביקורת על המחקר. (3 נק') 	12	דיון, סיכום ומסקנות
<ul style="list-style-type: none"> • כתיבת יומן רפלקציה הכולל מענה לפחות 5 שאלות לאחר החלק התיאורטי ו5 שאלות בסוף העבודה (12 נקודות – 6 לכל נקודת זמן) בתוך היומן נעשה שימוש ב: • מטה אסטרטגיה – המללת ידע על תהליכי חשיבה הקשורים למיומנויות החקר – אסטרטגיות החשיבה בהם השתמש התלמיד במהלך כתיבת העבודה. (2X3 נק') • מטה קוגניציה – המללת ידע על תהליכי חשיבה הקשורים לתהליכי העבודה בכלל. (התהליך הלימודי/התהליך האישי/ההיבט הערכי-חברתי) (2X3 נק') 	12	רפלקציה
<ul style="list-style-type: none"> • נעשה שימוש בחמישה מקורות ביבליוגרפיים לפחות. (1 נק') * בעבודה שכתבו 3 תלמידים 6 מקורות לפחות. • נעשה שימוש עקבי בכללי הציטוט המקובלים. (1 נק') • נעשה שימוש במקורות עדכניים (מקור תיאורטי קלאסי אינו מוגבל בשנים). (1 נק') • הלימה בין הרשימה לבין העבודה (כל מקור בעבודה מופיע ברשימה ולהפך) (1 נק') • הרשימה הביבליוגרפית כתובה על פי הכללים המחייבים. (1 נק') 	5	מקורות
<ul style="list-style-type: none"> • שער העבודה כולל את הפרטים הנדרשים. (1 נק') • תוכן עניינים מפורט וכולל מספרי עמודים. (1 נק') • העמודים בעבודה ממוספרים. (1 נק') • מראה אחיד של כל חלקי העבודה: גופן, רווח בין השורות ועימוד. (1 נק') 	4	צורת העבודה
	100	סה"כ

יש להעלות את העבודה לאתר "צמח", בצירוף שם התלמיד, שם בית הספר, כיתה וטלפון להתקשרות.

אתר צמח:

http://sites.education.gov.il/cloud/home/lmida_shitupit/Pages/cemach_project.aspx